A°. 1849. N°. 119

Opregte Maandag

HAARLEMSCHE COURANT

van 21 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 13 Mei.

Omtrent het beleg van het fort Malghera door de Oostenrijkers wordt uit Mestre van den 7den dezer gemeld, dat die sterkte een zeer krachtigen tegenstand bood, en waarschijnlijk nog niet spoedig zou worden vermeesterd. — De Regering van Venetie had den maarschalk *Radetsky*, op diens vordering tot overgaaf, doen antwoorden, dat zij de bemiddeling en tusschenkomst der groote mogendheden te haren gunste had ingeroepen. — In Venetie was eene zamenzwering ontdekt, welke ten doel had, om het arsenaal in brand te steken, en den Oostenrijkers gelegenheid te geven, om zich de verwarring, welke daaruit zou ontstaan, ten nutte te maken tot het ondernemen van eene bestorming van het fort Malghera.

Uit Bologna zijn geene nadere tijdingen ontvangen.

— In officiële berigten uit Rome wordt het gerucht, dat de generaal *Garribaldi* de napolitaansche troepen zou hebben verslagen, thans bepaaldelijk tegengesproken.

[Te Parijs is eene telegrafische depeche van den admiraal *Tréhouard*, van den ochtend van den 16den dezer uit Toulon, ontvangen, inhoudende, dat deze vlootvoogd de reede van Civita-Vecchia in den avond van den 14den had verlaten; dat den vorigen dag door het republikeinsche bewind van Rome commissarissen met voorstellen tot onderwerping waren gezonden naar den opperbevelhebber der fransche expeditie, wiens hoofdkwartier destijds te Castel di Guido was gevestigd, — en dat hij zelf met de *Labrador* en de *Sané* naar Toulon was gestevend, ten einde aldaar paarden inteschepen en deze naar Civita-Vecchia overtebrengen.

In Genua liep een gerucht, dat de Paus, op het vernemen van den ernstigen tegenstand, welke door de Romeinen werd geboden, zou hebben verklaard, dat hij geenszins, ten koste van stroomen bloeds, in zijn gezag hersteld wilde worden.]

— Berigten uit Napels van den 9den dezer houden in, dat te Palermo wederom een opstand was uitgebarsten, en dat zich daar een nieuw voorloopig bestuur had opgeworpen. Een gerucht, dat de napolitaansche Regering genoodzaakt was de krijgsmagt op Sicilie aanzienlijk te verminderen, had daartoe aanleiding gegeven.

WEENEN, 15 Mei.

Sedert een paar dagen loopt het gerucht, dat Ofen aan de Hongaren zoude zijn overgegeven, of voor 't minst door de keizerlijken zoude zijn ontruimd geworden.

De Hongaren staan nu ook op het eiland Schütt bij Presburg. Den 12den heeft de divisie *Buritz* eene verkenning van dezelve ondernomen, en hen een eind wegs teruggedreven. — Op den regter oever van den Donau staat de brigade *Wysz* niet zeer ver van Raab en in verband met den generaal *Schlick*.

Uit Italie wordt gemeld, dat de generaal *d'Aspre* met twee brigaden in Toscane is gerukt, en zijnen togt naar Livorno heeft gerigt, ten einde zich, ten behoeve van den Groothertog, van die stad meester te maken; dat de brigade *Collowrat* inmiddels Pisa heeft bezet, en dat de generaal *Wimpfen*, met 8 battaillons, 4 eskadrons en zes batterijen, naar Bologna is getrokken, ten einde die stad des noods door middelen van bedwang in bezit te nemen, en dan zijnen togt, met gelijk oogmerk, naar Ancona te vervolgen, als wanneer hij door den generaal *Gorzkowsky* met 8 battaillons, een eskadron en twee batterijen zoude worden vervangen. Men rekende de oostenrijksche troepen, welke alzoo in Toscane waren binnengerukt, op 11,000, en die, welke den pauselijken bodem hadden betreden, op 16000 man.

BERLIJN, 17 Mei.

De Koning heeft eene algemeene dagorde aan de soldaten van het leger en de landweer uitgevaardigd, en hen daarbij uitgenoodigd, om hem getrouwelijk bijtestaan in het bedwingen van de partij, die, nu zes maanden geleden voor den openbaren strijd is geweken, maar niettemin hare woelingen in het duister heeft voortgezet; die alsnu in het westen der monarchie en elders in Duitschland orde en wet miskent, en, onder voorwendsel van de eenheid van hetzelve te willen bevorderen, een opstand tegen de wettige overheid, in Pruissen en tegen den koninklijken troon heeft doen ontbranden. De Koning verklaart openlijk, dat het er nu op aankomt, om meineed, verraad, leugentaal en sluipmoord te bevechten en het vaderland te redden uit het gevaar van regeringloosheid en Republiek; — om de grootheid, magt en eere van Pruissen te doen gelden, en daarop de duitsche eenheid te grondvesten. De Koning eindigt met zijnen krijgslieden te herinneren de dapperheid en trouw, die sedert eeuwen het erfdeel hunner vaderen waren, en den onvergankelijken roem, in de jaren 1813—1815 behaald, bij de bevrijding van het duitsche vaderland van vreemde heerschappij.

FRANKFORT, 17 Mei.

Het Parlement heeft heden wederom eene zeer onstuimige zitting gehouden. Bij het openen derzelve was alleen de nieuw benoemde voorzitter van het ministerie, de heer *Grävell*, ter vergadering tegenwoordig. Later hebben echter ook de minister van justitie, *Detmold*, en de minister van financien, *Merk*, op de ministeriële bank zitting genomen. Nadat eenige weinig belangrijke vragen tot de ministers waren gerigt, heeft de afgevaardigde *Welcker* al dadelijk een voorstel ter tafel gebragt, hoofdzakelijk inhoudende, dat het Parlement zal verklaren, dat het nieuwe bewind niet in het minst zijn vertrouwen bezit, maar dat de benoeming van hetzelve integendeel eerder als eene *beleediging* van die vergadering wordt beschouwd, en dat de Rijks-bestuurder zal worden uitgenoodigd, ten spoedigste een ander bewind te kiezen, hetwelk meer in den geest van het Parlement zal zijn zamengesteld.

De heer *Welcker* heeft dit voorstel nog nader toegelicht. Gedurende zijne redevoering heeft de minister-voorzitter, die steeds als 't ware werd uitgejouwd en gehoond, de zaal verlaten. Na den heer *Welcker* heeft de heer *L. Simon* het woord opgevat, en zich niet ontzien de heftigste uitvallen te doen, zoo tegen den Rijks-bestuurder, als tegen het nieuwe bewind. Hij heeft onder anderen beweerd, dat, indien de Rijks-minister van oorlog het durfde wagen zich tegen de besluiten van het Parlement te verzetten, zoowel het ministerie, als het centraal bewind, zich aan *meineed* zouden schuldig maken. Hij heeft de handelwijze van den Rijks-bestuurder jegens den gewezen minister-president *v. Gagern* met den naam van *snoode ondankbaarheid* bestempeld, en heeft ten slotte openlijk als zijn gevoelen verkondigd, dat, indien de Aartshertog *Johann* het Parlement tegenwerkte, even als de Aartshertog *Stephan* zulks gedaan had ten aanzien van den hongaarschen Rijksdag, deze vergadering ook het *voorbeeld der Hongaren* moest volgen. — De heer *Vogt* heeft in gelijken zin gesproken en heeft, even als de heer *Welcker*, luide bijvals-betuigingen ingeoogst. De weinige sprekers, welke zich tegen het voorstel hebben verklaard, zijn daarentegen gehoond en bespot.

Volgens de laatste berigten, had de stemming over het voorstel nog niet plaats gehad; doch het was niet twijfelachtig, of hetzelve zou met eene groote meerderheid worden aangenomen. — Men verzekerde, dat het ministerie *Grävell*, in weerwil van dit afkeurende votum van het Parlement, aan het bestuur zou blijven, en dat de Pauls-kerk den volgenden dag door de militaire magt zou worden gesloten.

HAMBURG, 16 Mei.

Berigten uit het kamp voor Fredericia van 13 Mei melden, dat de generaal *v. Prittwitz* zijn hoofdkwartier in Horsens heeft gevestigd; — dat de voorhoede der Pruissen tot Aarhuus is opgerukt, en dat deze door de Beijerschen zijn gevolgd, welke laatsten te Veile zouden hebben postgevat. — Uit Kiel wordt gemeld, dat men voor de bogt van Eckernförde een deensch linieschip meende te hebben gezien, 't welk de onlangs nieuw uitgeruste *Skiold*, van 74 stukken, zoude zijn geweest.

— De Keizer van Rusland heeft den 8sten Mei te Petersburg een manifest uitgevaardigd, waarbij Z. M. zijnen volkeren verkondigt, dat, vermits het vuur van den opstand eerst in de aangrenzende turksche landschappen Moldavie en Wallachije is doorgedrongen, en die opstand verder in Hongarije, door het toestroomen van de poolsche landverraders van 1831 en van land- en overloopers uit andere landen, een zoo bedenkelijk aanzien heeft bekomen, dat de Keizer van Oostenrijk zelf de ondersteuning van Rusland heeft ingeroepen tegen den gemeenschappelijken vijand, — hij die hulp niet heeft geweigerd, maar, onder aanroeping van den Heer der heirscharen, last heeft gegeven aan zijne legers, om ter bescherming der regtvaardige zaak optetrekken. „God zij met ons (dus eindigt het manifest) en niemand zal ons kunnen tegenstaan. Zoo, wij houden ons daarvan overtuigd, spreekt in het onder Gods bescherming staande Rijk elke Rus en getrouwe onderdaan, en Rusland zal zijn heiligen pligt betrachten.”

VAN DEN RIJN, 18 Mei.

Uit Manheim wordt van den 16den Mei gemeld, dat in die stad eene hooggaande gisting heerschte, welke nog was toegenomen door het binnenrukken van een battaillon infanterie, benevens 1600 man burgerwacht, welke uit Karlsruhe derwaarts waren gezonden, ten einde zich te verzetten tegen den voorgenomenen togt van den kolonel *Hinkeldey*, welke met de 2 eskadrons ruiterij en eenige artillerie, waarmede hij de vlugt van den Groothertog had gedekt, zich gereedmaakte om naar Frankfort opterukken. Op het gerucht, dat de kolonel *Hinkeldey* op Ladenburg in aantogt was, zijn de troepen tegen hem opgerukt. De uitslag daarvan is nog niet bekend; doch men verzekerde, dat de overste *Hinkeldey* tot Heidelberg was voortgetrokken. In de laatstgenoemde stad heeft het corps studenten zich aan de opstandelingen aangesloten.

— In de groote volks-vergadering van Neurenberg zijn, ten aanhoore van duizenden personen, heftige redevoeringen gehouden ten gunste der Constitutie, doch zij is niettemin rustig uit een gegaan.

Bij Munchen wordt op den Kugelfang een aanzienlijk corps troepen in een legerkamp vereenigd. Men had verbreid, dat de bezetting van die hoofdstad zoude weigeren zich derwaarts te begeven. Dit gerucht is ongegrond bevonden. Den 14den zijn ook deze troepen derwaarts getrokken. Alleen zijn eenige Rijn-Palzers van dezelve gedeserteerd.

KEULEN, 18 Mei.

De berigten van gisteren uit Elberfeld houden in, dat de rust aldaar volkomen is hersteld, en dat de barricaden van lieverlede verdwijnen. Deze geheele ommekeer moet worden toegeschreven aan het antwoord, 't welk de uit die stad naar Berlijn vertrokken bezending heeft medegebragt, en hetwelk in substantie hierop nederkomt: dat de Koning van Pruissen de Rijks-Constitutie, zoo als deze na de *eerste* lezing was opgesteld, heeft *aangenomen;* dat hij echter blijft aandringen op eene in de kieswet te maken verandering en op de toekenning van het *onbepaalde veto* aan het Rijks-opperhoofd, en dat hij aan die erkenning verder de voorwaarde heeft verbonden, dat de overige duitsche Vorsten de Constitutie almede *vrijwillig* zullen aannemen. De bezending had voorts te kennen gegeven, dat er alle grond bestond om te verwachten, dat de Koningen van Saksen, Hanover en Beijeren zich omtrent die goedkeuring reeds met Pruissen hadden verstaan, en dat den volgenden dag eene proclamatie van den Koning van Pruissen in dien zin kon worden te gemoet gezien.

Op het vernemen van dit berigt, hebben de burgerwacht en de landweer zich vereenigd tot het handhaven der orde en tot het herstellen eener wettige orde van zaken. Zij hebben het raadhuis en eenige andere posten bezet, en de veiligheids-commissie heeft zich ontbonden. Door de burgerwacht zijn bovendien de wettig gekozene leden van het bestuur op het raadhuis bijeengeroepen, ten einde de voor het oogenblik vereischte maatregelen te verordenen.

De van alle kanten naar Elberfeld toegestroomde benden hebben die stad grootendeels verlaten, zoo men zegt, door aanzienlijke sommen gelds daartoe overgehaald. Deze loopen nu het platteland af en maken dit onveilig. Uit Dusseldorp is een half eskadron ruiterij tegen hen afgezonden, en ook uit deze stad zijn gisteren twee eskadrons tegen hen opgerukt, vermits men meende, dat zij, ten getale van eenige honderd man vereenigd, het voornemen hadden om zich naar Rijn-Beijeren te begeven.

Uit Iserlohn zijn hier berigten van den 16den dezer ontvangen, inhoudende, dat die stad zich dien dag, doch eerst na een vrij hevig gevecht, aan de koninklijke troepen had overgegeven.

PARIJS, 17 Mei.

De algemeene aandacht blijft gevestigd op den waarschijnlijken afloop der verkiezingen. De opgaven van heden luiden te dien aanzien iets minder gunstig dan gisteren voor de gematigde partij; doch de vrees, welke dingsdag werd gekoesterd, dat de roode republikeinen eene volledige overwinning zouden behalen, is ver van te worden bewaarheid. Dingsdag dacht men, dat hier ter stede niet minder dan 18 of 20 candidaten der ultrarepublikeinsche partij zouden worden gekozen; gisteren hield men zich overtuigd, dat het de gematigde partij zou gelukken, om niet minder dan 24 harer candidaten te doen benoemen; heden daarentegen is de kans eenigzins gekeerd ten gunste der warme republikeinen, en houdt men het er voor, dat een tiental ultra's als afgevaardigden zullen worden gekozen en 18 à 20 gematigde candidaten.

Tot dus ver hebben van de gematigde candidaten de meeste stemmen erlangd de heeren: *Bedeau*, *Lucien Murat*, *Lamoricière*, *Dufaure*, *Moreau*, *Passy*, *Boissel*, *Vavin*, *Victor Hugo*, *Bixio*, *Peupin*, *Wolowski*, *Coquerel*, *Garnon*, *F. de Lasteyrie*, *Rapatel*, *Roger du Nord*, *Cavaignac*, *Odilon Barrot*, enz. Het aantal stemmen voor de 12 eerstgenoemden is zoo aanzienlijk, dat thans reeds hunne verkiezing als zeker kan worden gesteld. Van de ultra's hebben de heeren *Ledru*, *Boichot* en *Lagrange* de meeste stemmen; na hen volgen *Pyat*, *Leroux*, *Bac*, *Lamennais*, *Perdiguier*, *Proudhon*, enz. Op den heer *Leon Faucher* is een groot aantal stemmen uitgebragt, doch zijne verkiezing is nog zeer onzeker. De maarschalk *Bugeaud*, die steeds zeer onder verdenking ligt van de zoogenaamde partij van den teruggang te zijn toegedaan, verkeert in hetzelfde geval.

Het schijnt, dat de arbeidende klassen, de leden der clubs en de aanhangers van de socialistische partij in hunnen ijver reeds op zondag hunne stembiljetten hebben ingeleverd, en dat de gezeten burgers zich bijkans uitsluitend op maandag met het verkiezingswerk hebben beziggehouden. De stembussen van zondag zijn het eerst geopend en onderzocht, en vermoedelijk is het daaraan toeteschrijven, dat de eerste opgaven, nopens den waarschijnlijken afloop der verkiezingen, zoo buitengemeen gunstig voor de partij der democraten hebben geluid. Niettegenstaande de afloop gunstiger zal zijn dan men aanvankelijk had vermoed, moet men niet uit het oog verliezen, dat de ultra-liberale partij in het afgeloopene jaar grootelijks veld heeft gewonnen. De hoofden dier partij konden in 1848 niet meer dan 70,000 stemmen op zich vereenigen; ditmaal zijn niet minder dan 100,000 stemmen voor hen uitgebragt.

Aller oogen zijn thans gevestigd op den sergeant-majoor *Boichot*, die, wegens overtreding der krijgstucht, van zijnen rang van onder-officier vervallen-verklaard, en gisteren als gewoon soldaat naar zijn regiment teruggezonden is. *Boichot* is door dit een en ander niet weinig in eer en aanzien gerezen; hij is als 't ware de persoon van de mode geworden, en de echte Parijzenaren verlangen

niets vuriger dan om den gedegradeerden onder-officier als vertegenwoordiger des volks te zien plaats nemen naast de generaals *Bedeau*, *Lamoricière*, *Changarnier* en andere legerhoofden. De welgezinden houden het er teregt voor, dat het voorbeeld van dien persoon niet anders dan hoogst nadeelig kan werken op den algemeenen geest van het leger. Zij betreuren het uit dien hoofde zeer, dat de militaire overheid door haar overhaast gedrag een man op den voorgrond heeft geplaatst, aan wien tot dus ver niemand dacht.

De opgaven nopens de verkiezingen in de departementen luiden over 't algemeen gunstig voor de gematigde partij. De heer *de Lamartine* heeft geene kans; evenmin de heeren *Marrast*, *Sénard*, *Vaulabelle*, *Recurt*, *Buchez*, *Ducoux*, *Buvignies* en andere warme republikeinen. De heer *de Boissy*, die zich in de voormalige Kamer der Pairs door zijn heftig gedrag heeft onderscheiden, is in het departement van den Cher benoemd. De heeren *Thiers*, *Changarnier*, *Drouyn de l'Huys*, *de Tracy*, enz. hebben mede eene overwegende meerderheid in de departementen erlangd. De heer *Leon Faucher* is in het departement van de Marne benoemd. De Prins *van Joinville* zal niet worden gekozen; evenmin, naar het schijnt, de voormalige minister *Guizot*.

Het schijnt, dat de minister *Leon Faucher* op zijn ontslag is blijven aandringen, en dat de Voorzitter ten laatste zich genoodzaakt heeft gezien om toetegeven. Het officiële dagblad verkondigt heden, dat de heer *Lacrosse* belast is met de waarneming *ad interim* der belangen van het departement van binnenlandsche zaken, en dat het ontslag van den minister *Leon Faucher* is aangenomen.

— Onder de merkwaardige personen, die dezer dagen alhier zijn aangekomen, behoort de beruchte pater *Ventura*. Het blijkt nog niet, dat zijne komst alhier met de staatkunde in verband staat.

LONDEN, 17 Mei ('s avonds).

Het Huis der gemeenten heeft gisteren avond de door de bewindslieden voorgedragen bill tot regeling van de betrekkingen tusschen de landeigenaars en pachters in Ierland, in hare bijzondere bepalingen onderzocht en, hier en daar met veranderingen, aangenomen.

De minister *Russell* heeft aangekondigd, dat hij aanst. vrijdag zal voorstellen, dat de heer *W. Smith O'Brien* (wiens veroordeeling wegens hoogverraad, gelijk bekend is, dezer dagen door het Huis der lords is bevestigd) vervallen-verklaard zal worden van zijn lidmaatschap van het Huis der gemeenten.

De officiële bescheiden betreffende de jongste gebeurtenissen in Canada zijn door het gouvernement aan het Parlement medegedeeld.

— Hier ontvangene berigten uit het fransche legerkamp te Paolo, bij Rome, van 9 en 10 Mei, melden, dat twee afgevaardigden van de Romeinsche Republiek, te weten: de heeren *Ronconi* en *Pescantini*, naar Engeland gezonden waren, om de bemiddeling van lord *Palmerston* interoepen, en dat de generaal *Oudinot*, ofschoon met zijne krijgsmagt de stad Rome naderende, beloofd had, den aanval niet te zullen herhalen voor dat de uitslag van die zending bekend zou zijn. — Die berigten houden ook in, dat de Napolitanen te Velletri bleven, en dat geen gevecht met hen had plaats gehad.

— Volgens de jongste tijdingen uit N. America hebben de katoen- en tabaks-planten daar veel geleden door het gure weder in April.

— De beurs was heden willig, ten gevolge van de betere tijdingen uit Parijs.

'S GRAVENHAGE, 18 Mei.

Naar men verzekert, zal Z. M. de Koning den 25sten dezer naar Rotterdam vertrekken, om alsdan aan die stad een bezoek als gehuldigd Koning te geven, en eenige dagen na Pinksteren, tot hetzelfde einde, de stad Leyden bezoeken.

— Men verneemt, dat uit de door H. M. de Koningin ten behoeve der algemeene armen ter beschikking gestelde gift van *f* 2000, op maandag 21 dezer, eene uitdeeling van brood en kaas aan de armen, zoo te 's Gravenhage als Scheveningen, zal plaats hebben.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden heeft de commissie voor de verzoekschriften verslag gedaan omtrent een groot aantal in hare handen gestelde stukken, als: zestien adressen uit verschillende plaatsen des lands, tegen het ontwerp van wet omtrent eene buitengewone belasting tot dekking van het tekort; vier adressen van korenmolenaars, meest in N.-Braband, voor het afschaffen van den accijns op het gemaal; een adres van *J. H. Huijssen van Kattendijke c. s.*, te Arnhem, maatregelen tegen het misbruik van sterken drank voorstellende; een adres van *T. D. Vrijdag Zijnen c. s.* en een van *C. M. van Dijk*, apoth. te 's Hage en te Utrecht, tegen het ontwerp omtrent de *Pharmac. Neerl.*; een adres van *G. T. N. Suringar c. s.*, bestuurders der Vereeniging voor den boekhandel, die mede hunne bezwaren over dat ontwerp opgeven; vijf adressen van veenlieden in Drenthe, Groningen en N.-Braband, omtrent den accijns op den turf; een adres van *Veldhuyse c. s.*, landbouwers en veehouders in Vriesland, tegen de invoering van het provinciale reglement omtrent de heffing eener belasting op de runderen; een adres van *Teunissen c. s.*, in Limburg, verlangende de afscheiding der gemeente Middelaar van die van Mook; van *P. Baartmanse c. s.*, klagten aanvoerende over de onregelmatige toepassing van het stedelijk octrooi te Haarlem; een adres van *H. Gockinga c. s.* te Groningen, voor vermindering van het inkomen der Kroon. Al deze stukken zullen ter griffie neergelegd worden.

Tot de orde van den dag is de Kamer overgegaan ten aanzien van adressen: van *de Bruijn* c. s., grondeigenaren in het schependom Nijmegen en officieren bij de landmagt, die zich beklagen over uitsluiting van het kiesregt; van *Janssen* c. s., in Gelderland, over den accijns op het gemaal; van *Tijssen* c. s., handelaars in boter te Amsterdam, klagende over eene in Overijssel ingevoerde verordening op het branden van botervaten.

Ten aanzien van een adres van *J. Steijn Parvé* c. s., op Java, houdende bezwaren tegen zeker reglement op de verhuring van landen in de Rijken van Soerakarta en Djocjocarta, stelt de commissie voor: 1° dit stuk ter griffie neerteleggen, 2° een afschrift daarvan aan den minister van kolonien te zenden. De heer *Thorbecke* heeft zich tegen het laatste gedeelte van dit voorstel verklaard, omdat de Kamer, het regt hebbende om inlichting te vragen, eerst kennis behoorde te nemen van den inhoud der petitie, en daarna, des gevorderd, overwegen, of zij zich tot den minister behoorde te wenden om de vereischte inlichting te erlangen. De heer *Dirks* heeft het voorstel der commissie verdedigd, en dienovereenkomstig is met 36 tegen 17 stemmen besloten.

Tegen het toezenden van een afschrift van dat stuk aan den minister hebben gestemd de heeren *Engelen*, *Jespers*, *Thorbecke*, *de Moraaz*, *Sloet*, *Westerhoff*, *v. Doorn*, *Storm van 's Gravesande*, *de Pité*, *Bachiene*, *de Man*, *Hengst*, *v. Nispen*, *v. d. Linden*, *Schooneveld*, *v. Heloma* en *v. Goltstein*.

Voorts is verslag uitgebragt omtrent twee adressen van den heer *F. J. Stieltjes*, thans zonder beroep te Zutphen, vroeger 2den luit. In het eerste adres geeft hij zijne bezwaren te kennen tegen het eeds-formulier voor het leger; in het tweede beklaagt hij zich over het hem verleende ontslag als officier, wegens weigering van eeds-aflegging. De commissie is van gevoelen, dat het in deze adressen aangevoerde tot geene beslissing der Kamer kan leiden, als liggende niet binnen den kring harer bevoegdheid; doch, vermits de vraag nopens het formulier van den eed in het vervolg zou kunnen ter sprake komen bij de behandeling der eventueel voortedragen wet op de militie en schutterijen, stelt de commissie voor de nederlegging ter griffie.

De heer *Thorbecke* ondersteunt de conclusie tot nederlegging ter griffie. De zaak is allezins de aandacht en een onderzoek waardig. Hetgeen hier gebeurd is, heeft den spreker zeer bevreemd; ten eerste, dat de eed van trouw is afgelegd, even als in 1840, aan den persoon des Konings; ten tweede, dat thans plaats gehad heeft wat in 1840 niet is geschied, namelijk, dat de eed door de troepen is afgelegd aan den nieuwen Koning, zonder dat die Koning zelf den eed, bij de Grondwet van hem gevorderd, had afgelegd. De zaak zelve is overigens, naar het den spreker voorkomt, van groot gewigt; zij betreft de betrekking van de gewapende magt tot de Grondwet, waaromtrent twijfel is ontstaan, ten gevolge van het bestaande eeds formulier. Eene eerste vraag, welke zich in dezen voordoet, is: welk gezag behoort zoodanig eedsformulier vast te stellen? Kan, mag dat zijn hetzelfde gezag, aan hetwelk de eed wordt gedaan? Maar bovendien, dat formulier zoo als het is liggende, kan aanleiding geven tot twijfel en strijd, en werkelijk heeft zich dit reeds voorgedaan. Als gezegd wordt, dat men trouw zweert aan den Koning, de wetten en de krijgstucht, dan ziet de spreker voor zich zelf geen bezwaar, om dien eed afteleggen; maar de vraag kan oprijzen, of de gehoorzaamheid aan de Grondwet, door trouw te zweren in de eerste plaats aan den Koning, ook eenigermate geacht kan worden beperkt te zijn. Dergelijke vragen kunnen opkomen, en de spreker meent, dat dergelijken kwestien en twijfelingen op dit oogenblik het leger in andere landen verdeeld houden, zoodat het noodzakelijk is, dat zij hier worden weggenomen. En wat is nu hier het geval? Een eerlijk en bekwaam officier heeft, uit hoofde van bij hem ontstanen twijfel, den eed niet afgelegd, na verzekerd te hebben, dat, als de eed werd opgevat in den zin, zoo als hij dien opvatte, hij bereid was dien te doen. Hij heeft dus alleen eenige verklaring gevraagd aan de hoogere autoriteit; deze schijnt hem niet te zijn gegeven, en nu kan de spreker niet gelooven, dat de minister van oorlog thans hier zwarigheid zal maken, om eene verklaring te geven, dat, door trouw te zweren aan den Koning, daarmede bedoeld wordt de grondwettige constitutionele Koning, en dat die eed in zich bevat trouw aan de Grondwet. Voor 't overige vraagt de spreker, of het niet eene treurige gebeurtenis is, dat op het oogenblik eener troonsbeklimming, een man, op wien niets te zeggen valt, dan dat hij gemoedelijker is dan anderen, uit de dienst ontslagen moet worden, omdat de krijgstucht dit welligt vordert. — De geheele zwarigheid kan uit den weg geruimd worden door de verandering van het eedsformulier; dit kan bevorderd worden door de nederlegging ter griffie, en door daaraan te verbinden een sterken aandrang tot wegruiming der bezwaren.

De heer *Verwey-Mejan* zegt, dat het hier geldt de eer, het geweten van eenen krijgsman, onbesproken van naam, ten wiens laste niets in het midden te brengen is, en wiens loopbaan gebroken is, tengevolge van een gewetens-bezwaar. In den tijd, dien wij beleven, behooren gewetens-bezwaren te worden geëerbiedigd, behoort men daaraan te gemoet te komen. Intusschen werd de man, die een gemoedelijk bezwaar had tegen het afleggen van den eed, ontslagen, zonder bijvoeging van het woord *eervol*. Of daardoor wèl gehandeld is, wil hij in het midden laten. Bij een mogelijk nader onderzoek van deze zaak, zou daarop teruggekomen kunnen worden.

De heer *Groen* wenscht te ondersteunen het voorstel der commissie tot nederlegging van het adres ter griffie, om dezelfde reden als door den vorigen spreker is aangevoerd. Ook hem doet het leed, dat op een eerlijk officier, die 15jarige dienst heeft, en op wiens gedrag niets valt aan te merken, de blaam wordt geworpen van een niet-eervol ontslag. De spreker wil voor een oogenblik aannemen, dat de weigering om den eed afteleggen hem voor de dienst inhabiel maakte; maar ook dan nog verkeerde die officier in hetzelfde geval als iemand die door zijnen bijzonderen toestand verhinderd wordt verder in dienst te blijven, en dien men niet weigeren kan een eervol ontslag, wanneer op zijn persoon of gedrag niets valt aantemerken. Wij leven in een tijd dat men eerbied moet hebben voor iemand, die een gemoedelijk bezwaar heeft in het afleggen van den eed; juist van hem, die daaromtrent met groote gemoedelijkheid te werk gaat, heeft men, nadat hij den eed zal hebben afgelegd, de meest getrouwe nakoming te verwachten. Voor 't overige is de spreker van oordeel, dat het wenschelijk is, dat men den eed niet beschouwe als afgelegd aan den *persoon* des Konings, maar aan *den Koning*. Maar door mede te ondersteunen het depôt ter griffie, wil de spreker geenszins geacht worden goed te keuren vele denkbeelden deswege ontwikkeld, en bepaaldelijk wil hij niet, dat de gedachte veld zou winnen, dat de eed van trouw der militairen, in plaats van aan den Koning, op de Grondwet zou moeten worden afgelegd, vermits hij van oordeel is dat die eed wel degelijk aan den Koning moet worden afgelegd, omdat deze het oppergezag heeft over de militaire magt; terwijl hij overigens van oordeel is, dat men het denkbeeld van *Koning* wel niet anders kan opvatten dan als *constitutioneel Koning*.

De heer *Storm van 's Gravesande* vereenigt zich met de conclusie tot nederlegging ter griffie, doch niet om daardoor goed te keuren het aangevoerde door den adressant, noch ook 't geen deswege door sommigen in 't midden gebragt is. Hij wil alleen opmerken, dat aan Koning *Willem I* de eed niet is afgelegd als zoodanig persoonlijk, maar aan *den Koning*. In 1840 echter werd het noodig geoordeeld die aflegging te doen plaats hebben aan „ den Koning *Willem II*", omdat deze ten troon was gekomen tengevolge van een afstand, zoodat er in zekeren zin nog een Koning *Willem I* bleef bestaan. Toen nu de opvolger van *Willem II* den troon aanvaardde, kon het wel niet anders, of de eed moest hernieuwd worden aan „ Koning *Willem III*", omdat de vorige eed was gedaan aan „ Koning *Willem II*". Wat voor 't overige het aangevoerde door den vorigen spreker betreft, nopens de wenschelijkheid dat de heer *Stieltjes* een *eervol* ontslag had bekomen, zoo is hij van oordeel, dat dit zeer moeijelijk te geven zou zijn geweest. Hij heeft vernomen, dat die heer in zijne betrekking steeds den meesten ijver aan den dag gelegd heeft, en hij (spreker) is genoeg bekend als een vijand van willekeur; maar toch meent hij, dat de Regering ten dezen niet anders heeft kunnen handelen. Het zou hard en verkeerd geweest zijn, als men den adressant dat ontslag op eenmaal had gegeven; maar niet alzoo is de toedragt der zaak. Men heeft eerst alles aangewend om den heer S. tot andere gedachten te brengen; doch niets heeft kunnen baten, en nu moet men niet louter uit de dispositie lezen het gegeven ontslag, maar de motieven staan er tevens in uitgedrukt. De zaak moest, lettende op de krijgstucht, zóó behandeld worden; het is eene harde wet, maar de discipline moet gehandhaafd worden. Overigens heeft ook de spreker allen eerbied voor gemoedsbezwaren; maar aan den anderen kant moet de Regering in staat zijn, maatregelen te nemen in een geval zoo als zich hier heeft voorgedaan. De spreker verzet zich niet tegen de nederlegging ter griffie, omdat het stuk te pas kan komen bij nadere deliberatien over de eedsformulieren; ware dit het geval niet, hij zou stemmen voor de orde van den dag.

De heer *van Zuylen* acht zich verpligt eene onnaauwkeurigheid te herstellen, welke den vorigen spreker is ontsnapt. Die spreker heeft gewaagd van de *weigering* des adressants om den eed afteleggen; doch zoodanige weigering heeft niet plaats gehad. De toedragt der zaak is deze. Toen Nederland het ongeluk overkwam den Koning te verliezen, was de adressant met verlof. Dit verlof moest voortduren tot den 1sten Mei. Opgeroepen om den eed afteleggen, meende hij in die omstandigheid eene billijke reden te vinden, om uitstel te vragen. Hij meende dit des te meer, naardien zijn eerste verzoekschrift reeds toen bij de Kamer aanhangig was, en hij begeerig was den uitslag aftewachten, welke deze zijne poging zoude hebben. Dit uitstel werd hem geweigerd. Men gaf hem de keuze, òf om den eed *dadelijk* afteleggen, òf om zijn ontslag te nemen. Hij verklaarde, noch het een, noch het ander te wenschen, en bleef tevens aandringen op eene voor hem geruststellende verklaring. Die verklaring, die toch welligt onder de hand zonder eenig bezwaar had kunnen worden gegeven, werd niet verleend; integendeel men gaf hem zijn ontslag. — De spreker vereenigt zich overigens in allen deele met den wensch, door den redenaar uit Leyden uitgedrukt, dat door de regering *hare* opvatting van de beteekenis van den eed openlijk worde bekend gemaakt. In het belang van het leger, in het belang van den Staat, dringt hij aan op eene verklaring van regeringswege; eene verklaring, die de herhaling zal kunnen voorkomen van zulke droevige misverstanden, als waarvan de adressant het slagtoffer was.

Z. Exc. *de minister van oorlog* doet uitkomen, dat de Koning het regt heeft, officieren te benoemen en te ontslaan; waaruit van zelf volgt, dat aan Hem de eed moet worden afgelegd. In de formule van dien eed ligt niets opgesloten tegen de Grondwet. Men zweert getrouwheid aan den Koning, getrouwheid aan de wetten; getrouwheid aan de krijgstucht. De Grondwet en de Koning maken één geheel uit. — Wat de verder gemaakte aanmerkingen betreft, omtrent het enkel, en niet eervol ontslag, dit acht de minister voldoende door het lid uit Overijssel in het licht gesteld, en hij behoeft er niets bijtevoegen. — De minister vereenigt zich overigens met het nederleggen ter griffie, op grond, dat welligt het eedsformulier ter sprake kan komen bij eene wet, welke zou kunnen aangeboden worden naar aanleiding van art. 58 der Grondwet.

De heer *Thorbecke* moet nog even het woord vragen. De minister van oorlog heeft gezegd, dat de Koning en de Grondwet één geheel uitmaken. Maar nu moet hij alleen vragen, welke Koning hiermede bedoeld is, en of men daarmede wel op het oog heeft den *constitutionelen* Koning, en of, wanneer de eed van getrouwheid wordt afgelegd, dit wel iets anders is dan aan *den grondwettigen Koning*. Hij gelooft, dat de minister geene andere bedoeling heeft; doch het is goed, dit duidelijk te doen uitkomen.

De heer *van Hall* kan niet begrijpen, hoe in deze vergadering sprake kan zijn van *twee* Koningen. Slechts één is er, dat is, die zijn regt en bestaan ontleent aan de Grondwet.

De heer *Thorbecke* is het eens, dat in deze vergadering daarvan geene sprake kan zijn. Maar daarom heeft hij de vraag aan den minister gerigt.

Z. Exc. de minister van oorlog vereenigt zich volkomen met het gevoelen van het lid uit Noord-Holland. Z. Exc. heeft daar straks gezegd, dat trouw aan den Koning, gehoorzaamheid aan de wetten en onderwerping aan de krijgstucht één geheel met de Grondwet uitmaken, omdat er slechts één Koning is, d. i. *de constitutionele Koning*.

Terwijl niemand zich tegen de conclusie van het rapport der commissie voor de verzoekschriften verzet, wordt dienovereenkomstig besloten, en zullen de adressen van den heer *Stieltjes* ter inzage van de leden ter griffie worden nedergelegd.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, wordt de Vergadering tot morgen gescheiden.

— Heden heeft het Openbaar Ministerie bij den Hoogen Raad, bij monde van den adv.-gen. *Gregory*, conclusie genomen in de zaak van de zich noemende diakenen der Nederd. Herv. Gemeente te Leyden tegen Meesteren-Regenten der Huiszitten- en diaconie-armen aldaar, oorspronkelijke eischers, en den minister van financien, oorspronkelijken gedaagde, betreffende de vraag, of de eerstgenoemden als tusschenkomende partij in het geding tusschen de genoemde Regenten en den minister van financien mogen optreden. Na eene ontwikkeling der daadzaken en aangevoerde middelen, heeft de advocaat-generaal de drie gronden van tegenspraak, door de oorspronkelijke eischers (de Regenten) aangevoerd, behandeld, hierin bestaande, dat zij verzoekers niet ontvankelijk zouden zijn in hunne tusschenkomst, 1° omdat zij tot het voeren dezer procedure niet behoorlijk gemagtigd zijn; 2° omdat zij de hoedanigheid van diakenen, waarin zij optreden, niet meer hebben; 3° omdat, indien zij die hoedanigheid wel hebben, zij reeds partij in het geding zijn, en dus niet kunnen tusschenkomen. Alle deze drie redenen van niet-ontvankelijkheid zijn den adv.-generaal ongegrond voorgekomen, en hij heeft mitsdien geconcludeerd tot *toewijzing* van het door de verzoekers gedaan verzoek tot tusschenkomst. — De uitspraak is bepaald op 15 Junij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 Mei. Den 18den dezer zijn in Texel binnengekomen de schepen *Jan Pieterszoon Koen*, kapt. van der Plas van Banjoewangie, *Jan Hendrik*, kapt. de Jong van Patjitan, Vos van Nizza, le Roux van Cette, Flik van Cette naar Hamburg als bijlegger en Visser van Londen en uitgezeild Boontje naar Londen; de wind z. w.

Door in Texel binnengekomene gezagvoerders zijn gepraaid bij de Singels het schip *Activo*, kapt. Hus, van Amsterdam naar Havana; bij Bevezier den 13den dezer het schip *Handelaar*, kapt. Nyman van Leverpool naar Pernau; den 11den dito op 48° 50′ n. b. en 10° 26′ w. l. het schip *Jacoba*, kapt. Bakker, van Northshields naar Newjork; den 8sten dito op 13° w. l. het schip *Gertrude*, kapt. Schaap, van Rotterdam naar Batavia; dienzelfden dag op 47° 59′ n. b. en 12° 19′ w. l. het schip *Maria Magdalena*, kapt. Smit, van Rotterdam naar Newjork; den 2den dito op 49° 13′ n. b. en 5° 59′ w. l. het schip *Catharina*, kapt. Rietmeijer, van Rotterdam naar Valparaiso en op 49° n. b. en 8° w. l. het schip *Triton*, kapt. Olie, van Amsterdam naar Newjork.

Te Harlingen zijn aangekomen Hensema en P. Snell, beide van Leverpool, van der Zee en Voogd, beide van Londen en Kuypers van Hull. Te Brouwershaven Sjögren van Licata. Ter reede van Zierikzee het schip *Elisabeth Johanna*, kapt. Ballot, van Batavia naar Middelburg. Te Vlissingen Dik van Marseille. Te Engelsch Accra het schip *Gouverneur van der Eb*, kapt. J. van der Eb van

Apam. Te Montevideo het schip *Industrie*, kapt. de Boer van Valparaiso. Te Triest Rieke; te Cadix Crocket; te Bolderaa Berendsen, alle 3 van Amsterdam. Te Pillau Teensma van Groningen.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFCTEN.E

AMSTERDAM, 19 *Mei.*

	pct.		gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	48½ à 49	48⁹⁄₁₆
" " "	3	57¼ " ¾	57½
" " " resc.	3	"	
" " "	4	76¼ " ¾	76⅜
" Oost. Ind. Leen.	4	"	
" Am. Synd.	3½	"	
" Handelmaatsch.	4½	146¾ " 147¼	147
" Holl. Spoorw.		"	
" Rijn "	4½	76¾ " 77	76⅞
" Aand. Haarl. Meer	5	"	
ENGELAND. Gecons.	3	"	
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3	51¾ " 53¼	52⅛
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	100 " ¼	100⅛
" " " 1828/29	5	99¾ " 100¼	100
" " Amst. 1831	5	87¾ " 88¼	88
" leen. 1840	4	81 " ¼	81⅛
" inschr. *Stieglitz*	4	"	
" " grootb.	6	"	
" Certific.	6	59 " ¾	
" Neg. Hamburg	5	"	
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—		"	
" " 1835 " 500:—		"	
" Oblig.	4	"	
PORTUGAL. Neg. Londen	3	"	
" " "	4	28½ " 29	28¾
" Binnenl.	5	"	
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	12 " ¼	12¹⁄₁₆
" " onbep. St.	5	12 " ¼	12¹⁄₁₆
" Coupons		7¾ " 8¼	
" Neg. Londen 1842	3	32½ " ¾	32⅝
" Binnenl. Schuld	3	23½ " 24	23⅝
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	79¾ " 80¼	80
" " " "	4	"	
" Metal.	5	69 " ½	69¼
" " Neg. Lond.	5	"	
" "	2½	36¾ " 37¼	36⅞
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1	"	
VENEZUELA. Neg. Londen	2	"	
MEXICO. Neg. Londen	5	27½ " 28	27⅝
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	"	
Geld op Beleening		2½ "	
dito op Prolongatie		2½ "	

Belgie neg. bij *Rothschildt* 42¼. Napels bij *Lamaison en Bouwer* 78. Brazilie neg. 1824, 82. Peru 46½ à 47½.

De markt was heden over 't algemeen in eene flaauwe stemming, en alle fondsen, met uitzondering der Peruanen, waren tot lagere coursen te verkrijen. De 4½ pc. Belgie 76¾, 77. Ecuador 2¾, 3¼.

MADRID, 12 Mei. De 5 pc. 10⅝; de 3 pc. 25⅝. Coup. 6.
WEENEN, 15 Mei. De 5 pc. Metall. 90; dito 2½ pc. 47¾. Bank-actien 1130.
LONDEN, 17 Mei. De 3 pc. gecons. resc. 91¼ à ⅜. Spanje 17, en 33. Mexico 29¼ à ¾. Nederl. 49½.
ANTWERPEN, 18 Mei. De 5 pc. Spaansche 12; 3 pc. binnenl. 24. De 5 pc. Belgie 90½; dito 2½ pc. 45½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 Mei. Heden verkocht van *Boekweit* 117 ℔ Gron. veen *f* 137 aan de Zaan.

*** De burgemeesters der acht dorpen in Altena en Dussen — Sleeuwijk, Almkerk en Uitwijk, Emmikhoven en Waardhuizen, Oudendijk onder Woudrichem, Rijswijk, Giessen, Andel en Dussen — hebben voor de hulpbehoevenden door de laatste overstrooming nog ontvangen: door de [illegible], te Leeuwarden, *f* 21; ds. *Timmers Verhoeve*, te 's Hage, *f* 47; d^s. van [illegible], te Groningen, een pak hemden; den heer *Voorhoeven*, te Rotterdam, *f* 31,10½; heeren gedeputeerde Staten van Noord-Braband, de opbrengst eener collecte in de provincie, *f* 3007,77½. Hebt dank voor deze milde weldaden, heden en vroeger aangekondigd, gij allen, die dezelve hebt verstrekt en die uwe menschlievende pogingen daartoe hebt willen aanwenden. De Opperbestuurder van ons aller lot geve zijnen onmisbaren zegen op dat werk der liefde, ook op onze naauwgezette zorg, om onze ongelukkige medeburgers, *van welke godsdienstige gezindte ook*, zoo veel dit vermogt, uit de zware ramp op te beuren.

Uit aller naam,
H. E. VERSCHOOR,
Sleeuwijk, Burgemeester van Sleeuwijk.
den 12den Mei 1849.

De gemeente Sleeuwijk heeft met innige erkentelijkheid ontvangen haar aandeel in de opbrengst eener loterij, van wege het dep^t. Kralingen der maatschappij *tot N. van 't Algem.*, ter somme van *f* 135, door d^s. *van Senus* overgemaakt.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.
AANBESTEDING.

Op Woensdag den 30sten Mei 1849, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement, te Haarlem, worden aanbesteed:

Het Verdiepen van een gedeelte der Geul in het *Monnickendammer-Gat* en het maken van een Rijzen Loswal aldaar.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De Bestekken, op welke deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen, behalve aan het Gouvernement van Noord-Holland, te Haarlem, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in het Logement *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in het Koffijhuis *het Vosje*, bij het plein van de afgebrokene Beurs, in *de Nieuwe Stads-Herberg*, aan het IJ, in *de Beerebijt*, buiten de Utrechtsche-poort, en in *de Bel*, op den hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in het Logement *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche-* en in *het Bossche Koffijhuis;* te Alkmaar, in de Logementen *de Roode Leeuw*, *de Toelast* en *het Wapen van Haarlem;* te Hoorn, in het Logement *het Ongemaakte Schip;* aan den Helder, in *het Heeren-Logement;* te Nieuwe-Diep, bij *Ihnen* en in het Logement *den Burg;* te Medemblik, in het Logement *de Valk;* te Enkhuizen, in het Logement *de Valk;* te Purmerende, in *de Vergulde Roskam;* te Monnickendam, in het Logement *den Doelen;* te Edam, in *het Heeren-Logement;* te Weesp, in het Logement *de Roskam;* te Muiden, in het Logement *het Hof van Holland;* te Sliedrecht, in *het Regthuis;* te Hardinxveld, in *de Dorps-Herberg;* op het Eiland Texel, te Oude-Schild, in *de Zeven Provinciën;* op het Eiland Wieringen, te Hippolitushoef; te Zaandam, in het Logement *den Otter;* te Buiksloot, in *het Roode Hert.*

Zullende acht dagen vóór de Besteding, zoo veel noodig, aanwijzing *in loco* worden gedaan, en inmiddels informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur, E. DE KRUIJFF, te Haarlem, en bij den Ingenieur J. G. VAN GENDT, te Amsterdam.

*** Door pligtgevoel en erkentenis gedrongen, betuig ik bij dezen openlijk mijnen hartelijken dank aan den kundigen en verdienstelijken Genees- en Heelmeester, den Heer VAN WOERDEN, te Utrecht, die mijn Zoontje, thans 5 jaren oud, welke van zijn geboorte af aan den Steen heeft gelaboreerd, geheel belangeloos, door eene *kunstmatige Operatie* daarvan heeft genezen, zoo dat hij nu geheel hersteld en eene nooit gekende welstand geniet; terwijl deze dankbaarheid zich ook uitstrekt tot den Hoog-Gel. Heer Professor SUERMAN en Bestuurders en Bestuurderessen van het Diaconessen-Huis te Utrecht, waar het Kind met de meeste belangstelling, moederlijke zorg en christelijke liefde is opgepast.

Leerdam, Mei 1849. J. W. DE KLEIN.

*** **BADHUIS TE *ZANDVOORT.***

De opening van hetzelve is bepaald op Zondag den 27sten Mei 1849, en, hiervan aan het geëerde publiek kennis gevende, neemt de ondergeteekende Kastelein teven de vrijheid, hetzelve, *behalve voor Logement*, ook aantebevelen tot het houden van PARTIJEN, DINES, DEJEUNES, ENZ. ENZ.; zich vleijende, door eene prompte bediening en *matiger* gestelde prijzen, tot veelvuldig bezoek van het Etablissement aanleiding te zullen geven en zich die gunst waardig te maken.

De Familien welke zich van Kamers wenschen te voorzien, en zich zouden willen *abonneren*, gelieven zich met *gefrankeerde* Brieven te adresseren.

Zandvoort, J. M. G. FÜNCKLER.
den 15den Mei 1849.

NB. Maandag 28 Mei, zijnde 2de Pinksterdag, voormiddag, **GROOT HARMONIE-MUZIEK.**

*** **ANNA PAULOWNA-POLDER.**

De Permanente Commissie uit den Raad van Bestuur der *Anna-Paulowna-Maatschappij*, berigt bij deze aan alle Grondeigenaren in den *Anna-Paulowna-Polder*, dat het CONCEPT-POLDER-REGLEMENT, hetwelk die Maatschappij voornemens is aan de Staten der Provincie Noord-Holland ter goedkeuring aan te bieden, van den 17^den tot den 31sten Mei dezes jaars, voor een ieder ter inzage liggen zal in *het Polderhuis* van genoemden Polder en ten Huize van den Secretaris, M^r. G. DE VRIES Az., aan het Sparen, Wijk 2, N°. 197, te Haarlem.

*** Vijf-en-twintig-jarige Echtvereeniging, van
NIEUWEDIEP, J. VAN EXTER
den 18^den Mei en
1849. J. BROUWER.

*** Ondertrouwd:
HAARLEM, H. D. KRUSEMAN JR.
18 Mei 1849. en
C. J. LOOSJES.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
'S GRAVENHAGE, L. J. IMMINK,
16 Mei 1849. Stads-Architect te *Zaandam*, en
Eenige kennisgeving. J. C. M. EIKENDAL.

*** Getrouwd:
KOOG AAN DE ZAAN, C. G. VON REEKEN,
17 Mei 1849. van *Monnickendam*, en
G. DUYVIS.

*** Heden beviel, door Gods goedheid, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *A. P. COSTERMAN*, geliefde Echtgenoot van J. H. LEHMANN.
ZEIST, 12 Mei 1849.

*** VOORST, 13 Mei 1849. Bevallen van eene DOCHTER *M. J. A. BERGSMA*, Echtgenoote van
Eenige kennisgeving. Dr. LOBRIJ DE BRUIJN.

*** 'S HEERENBERG, 14 Mei 1849. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *L. F. H. KOOIJ, VAN HECKING COLENBRANDER.*

*** Heden beviel, ofschoon ontijdig, van eene welgeschapene DOCHTER *E. W. A. VAN APPELTERE*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
GORINCHEM, J. F. RIJGERBOS BROUSSON.
14 Mei 1849.
Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe *E. H. BUIJS BALLOT — THIERRY DE BYE.* Eenige kennisgeving.
UTRECHT, den 14^den Mei 1849.

*** Te AMSTERDAM is op 15 Mei 1849 bevallen van een' ZOON *WILHELMINA CRAMER*, Echtgenoote van M^r. C. H. B. BOOT.

*** Op den 17^den Mei 1849 is bevallen van een' ZOON *A. VAN DEN BUNT*, geliefde Echtgenoot van
J. VAN LITH JR., te *Leyden.*

*** HAARLEM, 18 Mei 1849. Heden beviel van eenen ZOON *BERENDINA JOHANNA NIJKAMP*, Echtgenoote van CONRAD HILDEBRAND.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, DIRKJE SIEMONS, overleed heden, in den ouderdom van 62 jaren, na eene Echtverbindtenis van 34 jaren.
AMSTERDAM, D. H. DAHLEMAN,
13 Mei 1849. *mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.*

Strekkende deze zoo tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw JOHANNA THEODORA SCHACHT, Weduwe den Heer *J. Blom*, in den gezegenden ouderdom van ruim 89 jaren.
MEPPEL, *Uit aller naam,*
den 14^den Mei O. BLOM.
1849. Eenige kennisgeving.

*** Onze Lieveling, CAREL LOUIS ARNOLD, over welks geboorte wij ons op den 25sten Februarij jl. mogten verheugen, nam God, tot onze innige droefheid, heden wederom tot zich. H. A. WARMELINK.
ZWOLLE, A. J. WARMELINK,
den 14^den Mei 1849. geb. BENNINK.
Eenige kennisgeving.

*** CULENBORG, 14 Mei 1849. Heden overleed Mejufvrouw de Wed. HORN, geb. VERSTEGEN, in den ouderdom van ruim 79 jaren, diep betreurd door hare Kinderen en Behuwd-Kinderen.
Eenige, algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed de Hoog-Edel-Gestrenge Heer J. W. MOLL, in leven gepensioneerd Schout bij Nacht, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.
ARNHEM, 14 Mei 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 29 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, DANIËLINE FRANÇOISE ELISABETH DELPRAT.
AMSTERDAM, K. E. VAN TOULON.
14 Mei 1849.

*** Op den 15^den Mei 1849 overleed te MIDDELBURG, in den ouderdom van 63 jaren, na een langzaam verval van krachten, Vrouwe CHRISTINA SEBASTIANA EMANTS, Weduwe den Heer *Bartout van der Feen*, in leven Predikant bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg, diep betreurd door hare Kinderen en Behuwd-Kinderen.

*** Het heeft den almagtigen God behaagd ons hartelijk geliefd oudste Dochtertje, ANTOINETTE JOHANNA PETRONELLA, na eene kortstondige, doch hevige ziekte, in den jeugdigen ouderdom van zes en een half jaar, tot zich te nemen.
NIJMEGEN, J. C. G. VIEWEG, R. M. W. O.
15 Mei 1849. J. P. VIEWEG — ROEST.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 60 jaren, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Ed. Heer JAN LUINGE, in leven gepensioneerd Hoofd-Ambtenaar bij het Gouvernement van Zuid-Holland. M. E. BLANK,
AMSTERDAM, Wed. *J. Luinge.*
den 15^den Mei 1849.

Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Verzoeke deze als algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed onze beminde Zuster en Tante, Mejufvrouw DOROTHEA JOHANNA SCHOLTEN, Weduwe van den Heer *Zijde Arend Steeding*, in den ouderdom van bijna 73 jaren.
AMSTERDAM, *Namens de Betrekkingen,*
15 Mei 1849. JAN BIERMAN JUNIOR,
Executeur-Testamentair.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, onze hartelijk geliefde Zoon, THEODORUS GERARDUS, in den ouderdom van ruim drie en twintig jaren.
ZOETERWOUDE, D. COCKUIJT.
16 Mei 1849. C. H. COCKUIJT—WESTERBAAN.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Behuwd-Kinderen bittere droefheid, mijn dierbare Echtgenoot, JOHANNES AUGUSTUS WINTERSTIJN, Oud-Visiteur, in den ouderdom van bijna 76 jaren, na eene Echtvereeniging van bijna 24 jaren. Eene ziekte van 14 dagen maakte een einde aan zijn voor ons zoo gelukkig leven.
HAARLEM, Wed. A. WINTERSTIJN,
den 16^den Mei 1849. geb. VAN DER LAAN,
uit aller naam.

Alleen door de Wed^e. zal uiterlijk teeken van rouw worden aangenomen.

*** Voor de vele en hartelijke blijken van belangstelling en deelneming, ondervonden bij het treurig afsterven mijner geliefde Echtgenoote, *A. G. van der Schroeff*, betuig ik bij deze, ook uit naam van mijne Behuwd-Ouders en verdere Betrekkingen, onzen opregten dank.
AMSTERDAM, D. LUTHERS.
den 19^den Mei 1849.

*** **KENNISGEVING.**

Burgemeester en Wethouders der Stad VLISSINGEN brengen door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Raad, als een noodzakelijk gevolg van de Wet van den 27sten September 1841 (Staatsblad N°. 35), eenige nadere bepalingen aangaande de Stedelijke gevestigde Schuld zijn vastgesteld, en dat het daaromtrent opgemaakt plan, bij Koninklijk besluit van den 15^den Augustus 1847, N°. 74, goedgekeurd, bij den Stads-Drukker P. C. VERHOEFF, tegen betaling van 25 Cents zal verkrijgbaar zijn.

Gevende Burgemeester en Wethouders tevens kennis, dat de Raad de onderteekening en uitreiking der uittegevene COUPONS, mitsgaders de behandeling van alles wat tot de Stedelijke Schuld betrekkelijk is, voor het vervolg aan eene bijzondere en blijvende commissie uit deszelfs midden heeft opgedragen, bestaande deze commissie, voor het tegenwoordige, uit de Heeren J. C. DUTILH, Wethouder, J. FRASER, Lid van den Raad, en M^r. S. VAN DER SWALME, Stads-Secretaris.

Vlissingen, den 11den Mei 1849.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. W. CALLENFELS.
Ter ordonn. van Hun Ed. Achtb.,
S. VAN DER SWALME.

*** Al degenen welke iets mogten te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de beneficiaire Nalatenschap van Vrouwe M. J. ZWAAN, Weduwe van den Wel-Eerwaarden Heer *A. C. Lorentz*, gewoond hebbende en overleden te Oudewater, gelieven daarvan voor den 1sten Junij 1849 opgave of betaling te doen, aan den Notaris BLANKEN, te Schoonhoven.

*** Men verlangt zoo spoedig mogelijk eenen SECONDANT, van den 3^den Rang, geschiktheid bezittende tot het geven van Klassikaal Onderwijs en bekend met de Fransche Taal. Boven Kost, enz., zal het Salaris naar bekwaamheden geregeld worden. Adres *franco*, onder Letter E., bij de Wed. TUINZING & ZOON, Boekhandelaren te Rotterdam.

*** Ter opleiding voor de *Hooge Scholen*, of *Militaire Academiën*, kunnen op een Instituut in de Provincie Overijssel, met 1°. Aug^s., een PAAR JONGE LIEDEN geplaatst worden. De hoofdsom bedraagt *f* 350 jaarlijksch; de Oude Talen worden op het Stedelijk Gymnasium be-

Oefend. Brieven *franco*, L. D. E., bij den Boekhandelaar J. H. MELLINK, te Zutphen.

*** Men vraagt in eene Apotheek te 's Gravenhage, met de maand Augustus aanstaande: Een bekwaam en geschikt BEDIENDE, van de Hervormde Godsdienst. Adres bij de Boekdrukkers H. P. DE SWART en ZOON, te 's Gravenhage, onder Letters F. T. Brieven *franco*.

*** Er wordt te Amsterdam gevraagd: Een LEERLING van de Protestantsche Godsdienst, uit den fatsoenlijken stand, in eene Affaire van *Kantoor- en Schrijfbehoeften*, en waar tevens de gelegenheid bestaat de Binderij in den grond te leeren, tegen vergoeding van Kost en Inwoning. Adres, onder Letter W., bij MANUEL en SCHLENCKER, Papierhandelaars, Kalverstraat, N°. 1849, te Amsterdam.

*** Er worden ten spoedigsten gevraagd: 3 TIMMERLIEDEN en 2 METSELAARS. Belanghebbenden vervoegen zich bij JN. LOUW Cz., Mr. Timmerman en Aannemer, in den Polder Groet, Gemeente Winkel.

*** Men verlangt tegen Augustus a. s., op een Dorp in Zuid-Holland: Een GRUTTERS-KNECHT van de Protestantsche Godsdienst, voorzien van bewijzen van bekwaamheid, eerlijkheid en goed gedrag. Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., aan den Boekhandelaar W. STOKHUIZEN, te Gorinchem.

*** Ingevolge besluit van den Raad van Assen (Drenthe) worden die, welke de vereischten er toe bezitten, uitgenoodigd zich *franco* aantemelden voor de betrekking van ONDERWIJZERESSE, aan de *Stads- Dag- en Kostschool voor Jonge Jufvrouwen*, bij den Burgemeester der Stad, en tevens de stukken intezenden vóór den 25sten Mei e. k. Nadere opgaven zijn te vinden in de *Bijdragen* van April ll.

*** Men verlangt bij twee Kinderen: Eene GOUVERNANTE van de Protestantsche Godsdienst, bekwaam om grondig onderwijs te geven in de Hollandsche en Fransche Talen, Muziek en in hetgeen verder tot eene goede opvoeding behoort. Men gelieve zich, met opgave van ouderdom en van vroegere betrekking, te adresseren met *franco* Brieven, onder Letters A. Z., aan den Heer W. EEKHOFF, Boekhandelaar te Leeuwarden.

*** Eene JUFVROUW, van de R. K. Godsdienst en van middelbare jaren, zag zich gaarne geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap, en, des verkiezende, om het Huishouden waartenemen of er behulpzaam in te zijn; ook zoude zij genegen zijn de verzorging op zich te nemen van 2 of 3 moederlooze Kinderen en ook om dezelven te onderwijzen, daar zij zich sedert eenige jaren heeft toegewijd aan de opvoeding. Hierop reflecterenden verzoeke men zich te adresseren, onder Letter M., Brieven *franco*, bij de GEBRS. VAN LANGENHUIJZEN, Boekdrukkers te 's Gravenhage.

*** Eene eenige *Dame*, van gevorderde jaren en Protestantsche Godsdienst, wenschte zich belast te zien met de zorg voor een JONG MENSCH uit den beschaafden stand, wien zij de behulpzame hand zou willen bieden op den weg van zedelijkheid en pligt; kunnende men op de meest zorgvuldige behandeling rekenen. Zij zag gaarne de ledige plaats ingenomen van haren Zoon, die, na het verlaten der Akademie, elders zijne bestemming heeft moeten volgen. Brieven *franco*, onder de Letters L. L., bij den Boekhandelaar J. DE ROOY, te Delft.

*** *Une famille en Frise, habitant la campagne près de* Leeuwarde, *demande une GOUVERNANTE de la religion reformée, capable de soigner l'éducation de deux ou trois enfants. Une connaissance parfaite de la langue française et l'instruction du piano sont spécialement requises. s'Adresser le plutôt possible, sous l'initiale* à Madame A. K., *à l'adresse de Mr. W. EEKHOFF, Libraire à Leeuwarde.*

*** De ondergeteekenden, Commissarissen der *Onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappijen*, gevestigd te Arnhem, onder Directie van den Heer G. ANDRÉ DE LA PORTE, brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat zij de REKENINGEN en VERANTWOORDING van het beheer derzelve Maatschappijen, over het jaar 1848, hebben afgehoord en in de meest gewenschte order bevonden; dat hun daaruit is gebleken, dat de deelneming in deze Maatschappijen voortdurend belangrijk toeneemt en dat zij vermeenen dit te mogen toeschrijven, zoo wel aan het verband en de zamenwerking van deze Maatschappijen, voor alle premie-verzekeringen, met de Arnhemsche Maatschappij tegen Brandschade, waarvan het kapitaal *vijfmaal honderd duizend Gulden* bedraagt, als aan het welverdiende vertrouwen, door het Publiek aan de Administratie dezer Maatschappijen geschonken.
J. M. DE KEMPENAER.
J. RAU VAN GAMEREN.
E. L. Baron VAN VOORST.

*** AANBESTEDING op Dingsdag den 5den Junij 1849, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *de Roode Leeuw*, te Alkmaar, van:

1°. Eenige herstellingen aan en het verbreeden van den BERM voor het Paalwerk van den Hondsbossche.
2°. Het leveren van RIJSMATERIALEN en PERKOENPALEN.
3°. Het leveren van STROO, voor de Duinbeplanting van den Hondsbossche.

De Bestekken zullen, 14 dagen te voren, bij den generalen Opziener in den Hazepolder, te Alkmaar ter Secretarie van den Hondsbossche, en voorts te Alkmaar, Hoorn, Sliedrecht, Giessendam en Hardinxveld, in dezelfde Logementen en Herbergen als gewoonlijk, ter lezing liggen. De aanwijzing in *loco* zal twee dagen vóór de Besteding geschieden.

*** Voor de 208ste Staats-Loterij, waarvan de trekking op Dingsdag den 29sten dezer zal aanvangen, zijn te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, volgens het Plan, bij C. D. HUËT,
Haarlem, gekwalificeerd Kollecteur.
den 21sten Mei 1849.

Mevr. A. B. van Meerten.

Van deze geachte Schrijfster ziet heden het licht:

DE VREDE DER ZIEL

EN DE MIDDELEN OM DIEN TE VERKRIJGEN.

LECTUUR VOOR BESCHAAFDE VROUWEN.

Naar het Hoogduitsch bewerkt. 138 Pag. in gr. 12°. Prijs . . . . *f* 0,90.
Gouda. G. B. van GOOR.

*** Op heden wordt bij GEBR. KOSTER, te Amsterdam, à *f* 1,50 uitgegeven:

LEVEN, KRIJGSBEDRIJVEN EN REGERING VAN Z. M. WILLEM II,

Koning der Nederlanden, met Portret en Facsimile, door H. ZEEMAN, Schrijver van *het leven van Z. M. Willem I* en andere uit het Huis van Oranje.

*** **OPENBARE AANBESTEDING.**

Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te GORINCHEM zullen op Vrijdag den 15den Junij 1849, 's namiddags ten een ure, in het Logement *den Doelen*, aldaar, openbaar aanbesteden:

Het bouwen van eene geheel NIEUWE KERK.

De Bestekken kunnen van den 21sten Mei aanstaande, tegen betaling van *f* 1,—, verkregen worden bij den Stads-Architect, bij wien de Teekeningen te zien zijn; zullende de aanwijzing plaats hebben op Vrijdag en Maandag den 8sten en 11den Junij te voren, beginnende 's morgens ten 9 ure.

*** A. VAN DER MAAREN en COMP. hebben aangekregen: Vette WINTER-ZALM, uitgesneden à 25 Cents het Ons, bij den halven tot mindere prijs; zoete Messina CHINA'S-APPELEN en CITROENEN; nieuwe versche BRON- en BITTER-WATEREN, tot een' civielen prijs. Brieven *franco*.

Weder eene genezing van Waterzucht *door de* **PILLEN** *van* **HOLLOWAY.** De Heer *Duncan*, een rijke Pachter, aan de Elms, bij Boston, woonachtig, was sedert jaren in eenen ziekelijken toestand. Zijne ongesteldheid veroorzaakte bij hem sterke opzwellingen der Voeten en Enkels, hetwelk dan trapsgewijze zich uitstrekte, tot dat eindelijk het geheele Ligchaam gezwollen was. De overtuiging verkregen hebbende dat hij aan de Waterzucht leed, nam hij den raad in van de meest bekende Geneeskundigen en volgde derzelver voorschriften, hetwelk hem echter niets baatte en waardoor zelfs zijn toestand erger werd. Eindelijk besloot hij de *Pillen* van *Holloway* te gebruiken, en, tot verbazing van een ieder, werd hij, in een' ongelooflijk korten tijd, door dit kostelijk middel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
Potjes Zalf à " 0,90, " 2,10, " 3,30, " 8,15, " 15,90, " 23,90.

Zijn op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij *A. P. Milius*, Depôthouder te Utrecht, en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's* Etablissement.

*** **BAD-BERIGT.**

Het begin der ZWAVEL-BADEN te Bentheim is op Maandag den 11den Junij aanstaande bepaald, en bezorgt de Heer Hofmedicus en Landphysicus Dr. ASCHENDORF, te Gildehuis, als Bad-Arts, de geneeskundige behandeling der Badgasten.

Bentheim, den 1*sten Mei* 1849.
De Vorstelijk Bentheimsche Bad-Administrator,
NORDBECK.

*** De STIJGER-AARD zal op denzelfden voet als het vorige jaar verkrijgbaar zijn. Brieven *franco*, bij J. F. NIESTEN.

*** **DILIGENCE-ONDERNEMING**
VAN
J. COUWENHOVEN Jansz.,
TUSSCHEN
Zaandam en Haarlem.

Verandering in de Zomerdienst.

De Diligence welke, ingevolge gedane Annonce (zie *Handelsblad*, *Rotterdamsche en Haarlemsche Couranten*, van 12 en 16 April ll.), ten 6 ure namiddags uit *Haarlem* vertrekt, zal, van af *Zondag* 20 *Mei aanstaande*, voortaan onmiddelijk na aankomst der derde Spoortrein van *Rotterdam* uit *Haarlem* afrijden, dus ongeveer ten 5¼ ure.

Met Goederen, ter verzending met deze onderneming, zal men zich, benevens aan de bestaande Kantoren, ook kunnen vervoegen ten Huize van den Heer J. J. VAN BREDERODE, Boek- en Kunsthandelaar, Lange Veerstraat te Haarlem.

*** In eene der kleine Steden of voorname Dorpen van de Provincien Gelderland of Utrecht, alwaar zich eene goede School bevindt, wordt tegen October of November aanstaande te HUUR gevraagd: Een fatsoenlijk burger HUIS, van niet minder dan vier Vertrekken en verdere Gemakken, benevens een Tuin of Tuintje, den Huurprijs van *f* 100 niet te bovengaande.

Adres, met de noodige inlichtingen, *franco*, bij den Heer J. HOFFMAN, Boekverkooper te Zutphen, onder de Letter Z.

*** **HERBERG en LOGEMENT TE KOOP.**

Door overlijden van Mejufvrouw *Elizabeth Colom*, Weduwe van *N. Brouwer*, wordt TE KOOP aangeboden:

HERBERG en LOGEMENT, genaamd *de Hollandsche Tuin*, liggende aan het Noord-Hollandsche Kanaal, te Alkmaar, aanlegplaats der Barges van Amsterdam, de Helder en het Nieuwe Diep, voorzien van ruime Stalling voor Paarden en Koeijen, berging voor Hooi en Stroo, met Erf, Werf, Moestuin, enz. enz. Te bevragen bij den Heer J. SCHOEHUIZEN, Notaris te Alkmaar. Brieven *franco*.

*** **VOOR GENEESKUNDIGEN.**

Te KOOP, om dadelijk te aanvaarden: Eene GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE ZAAK, in de Provincie Noord-Holland. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij de Boekhandelaars de Wed. E. SWIDDE en ZOON, te Hoorn.

*** TE KOOP, door finale kwitering: Eene gerenomeerde, soliede, winstgevende AFFAIRE, in *Koloniale Artikelen, enz.*, met kolosale Gebouwen, gelegen in eene der drukst bezochte plaatsen in Zuid-Beveland, in correspondentie met alle Hoofdsteden van Nederland. Deze zaak, een goed bestaan opleverende, is voor grooter uitbreiding vatbaar en kan vóór of met primo Augustus en later worden aanvaard; zij is juist geschikt voor een jong mensch die over 8 à 12 mille kan beschikken, of voor hem die zich een goed bestaan wil verschaffen. Belanghebbenden, als Koopers, kunnen zich *in persoon* of per *franco* Brief komen wenden bij den Directeur van het *Algemeen Commissie-, Handels- en Administratie-Kantoor*, gevestigd op den O. Z. Voorburgwal, over 't Stadhuis, N°. 222, te Amsterdam. *Wel te letten* op de *Woonplaats*, doordien eenige gelukzoekers zich veroorloven dezen titel na te volgen, ter voorkoming van vruchtelooze pogingen en schade. GELDEN op Hypotheek, ADVERTENTIEN in Binnen- en Buitenlandsche Couranten worden bezorgd. Effectueren het Koopen en Verkoopen van alle EFFECTEN, ERFLATINGEN, REKESTEN, BRIEVEN en alle andere zaken, voor binnen en buiten dit Rijk.

*** **TE KOOP,**

voor een' zeer lagen prijs: Een geheel nieuw, welloopend, fraai, Mahonyhouten BILLARD, met Toebehooren, rustende op 4 net bewerkte Pooten. Te bevragen, *franco* Brieven, onder Lett. M. V., Distributie-Kantoor Ede.

*** Op Maandag 11 Junij 1849, des morgens ten 10 ure, zal men aan het Assummer-Tolhek, onder Heemskerk, en op Woensdag 13 Junij 1849, om 10 ure, in het Logement *de Zon*, te Beverwijk, presenteeren te verkoopen: Eene extra groote partij GRASGEWAS en ETGROEN, staande op de Noorder-Buitendijksche Binnengedijkte Landen, op het Buitenland, Wijkerbroek, Assendelver-Veld en verdere Polders, waaronder uitmuntend PAARDENHOOI; kunnende te water worden vervoerd.

*** Op Zaturdag den 26sten Mei aanstaande, des namiddags ten 3 ure, zullen in het Logement *de Bok*, te Renkum, in het openbaar worden geveild: Ruim 125 Bunders HEIDEGROND, gelegen aan den Rijn-Spoorweg, ten Noorden van het Dorp Renkum, zoodanig als dezelve in 4 Perceelen zijn uitgebakend en op de Kaart aangewezen.

De toeslag zal plaats hebben op Maandag den 14den Junij, terzelfde plaatse en op hetzelfde uur.

De aanwijzing in *loco* zal geschieden op de dagen der veiling en van den toeslag, van des morgens 9 tot des namiddags ten één ure, terwijl de voorwaarden der verkooping ter visie zullen liggen in *de Bok*, te Renkum, en nadere informatiën te bekomen zijn bij den Burgemeester der Gemeente, bij wien tevens *uit de Hand te bevragen* is: Een in het beste gedeelte van het Dorp en voor weinige jaren nieuw opgerigt GEBOUW, zeer geschikt tot *Fabrijk-Gesticht* of diergelijke inrigting.

*** F. G. WALLER, J. G. SCHREDERHOF, J. WALRAVEN CALKOEN, W. VOUTE en A. M. BRASKAMP, Makelaars, zullen op Maandag den 18den Junij 1849, des avonds na vijf ure, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement* te Amsterdam, door de Notarissen LOUWERSE en BIESMAN SIMONS, verkoopen: N°. 1. De binnen weinige jaren nieuw opgerigte, daarna nog aanmerkelijk vergroote, verbeterde en eenig in dit Koningrijk bestaande VERWSTOFFEN-FABRIJK, STALLING, KOETSHUIS, mitsgaders HOUT-AZIJN-FABRIJK, waaraan verbonden het *Fabriceren van Schrijfinkt*, met al de *vaste* en *losse Gereedschappen* en het *geheim der Fabricering*; gelegen te Bussum, in den Nieuwen Eng, aan de Vaart en den grooten Weg van Bussum op Utrecht; en N°. 2. een aangrenzend stuk GROND, groot 2 B., 29 R., aldaar. Breeder bij Biljetten omschreven en dagelijks te bezigtigen met een Briefje, door een der Makelaars geteekend. De bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zijn vier dagen bevorens te zien ten Kantore van gemelde Notarissen, Heerengracht, bij de Wolvenstraat, te Amsterdam.

NB. De Gebouwen, enz., zijn door ligging, ruimte als anderzins, ook bijzonder te gebruiken tot eene of andere *Fabrijk-* of *Trafijkinrigting* en inmiddels *Uit de Hand te Koop*. Te bevragen bij den Makelaar *A. M. Braskamp*.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.